

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Дагестан

АМР "Ботлихский район"

МКОУ "Рахатинская СОШ"

РАССМОТРЕНО

Руководитель ШМО

Хизбулаева И.Р.
Протокол №1 от «21» 08 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Зам по УВР

Джаватханова А.К.
Протокол №1 от «21» 08 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор

Магомедов А.И.
Приказ №58 от «21» 08 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по
родному языку и чтению

Предмет: родной язык и чтение

Класс: 1 «а»

Учебник: Авар мац1 «Букварь». Авар мац1.литературияб ц1али.1 класс.

Автор- Х1.С.Вакилов. . Москва Санкт-Петербург , Просвещение 2019

Срок реализации: 2022-2023г.

Учитель: Курбанова П.К.

Кол-во часов: 66 (1 час-язык,1 час-чтение)

**АВАР МАЦІАЛЪУЛ
ПРОГРАММАЯЛЪЕ БАЯН**

1сагІат анкьида жаниб (кинабниги 33 сагІат)

**ТІехъ – Авар мацІ «Букварь». 1 класс. ГІаммаб лъай къолѳ школалъул
цІалул пособие. Автор ХІ.С. Вакилов. Москва Санкт-Петербург ,
Просвещение 2019**

ПрограммаЯлѳе баян

Программа хІадур гъабуна байбихъул школалда тІуразаризе хІисабалде росарал
хІасилалги, Обществуялда инсанасул рухІияб рахъ, хъвадачІвадиялъул къагІидаби
церетІеялъул ва гъесие тарбия къеялъул концепцияги, Байбихъул школалъул
лъайкъеялъул федералияб пачалихъияб стандартги ХІ.С. Вакиловасул авторскияб
программаги къочІое росун.

Учебно-тематический комплект:

1 класс авар мацІ «Букварь» - ХІ.С.Вакилов

1-4 классы - ХІ.С.Вакилов "Авар мацІ"

1 классалда 66 сагІат къун буго, анкьида жаниб 2 сагІат, цІалул анкъ – 33.

Курс лъугІун хадуб къолел хІасилал

Байбихъул школа лъугІарал цІалдохъаби гъал хадусел хІасилазде щола:

Напсиял хІасилал

1. Жиндирго ВатІаналдаса, Россиялъул ва Дагъистаналъул миллатаздаса гъезул тарихалдаса чІухІиялъул асар бижизаби, жив цо кинаб бугони къавмалъул ва миллаталъул чи вукІин бичІІи.
2. Цоцазда рухъарал, амма цоцазда рельеъинчІел тІабигІаталдехун, миллатаздехун, маданиятаздехун ва диназдехун цолъи цІунараб, айкІибикъичІѳ, обществуялда гІадамазул гІумруялда, гъезул гъоркъоблъиялда бухъараб бербалагъи бижизаби.
3. Цогидал миллатазул маданияталдехун ва гъезул тарихалдехун, гъединго батІияб пикруялдехун цІуна-къараб балагъи бижизаби.
4. ЦебетІун хисулѳ дунялалде черх ругъунлъизаби.
5. ЦІалиялдехун интерес бижизаби.
6. Обществуялда чиясул хъвада-чІвадиялъул къагІидабазул ва гІадамазул гІумруялда, гъезул гъоркъоблъиялда бухъараб (ай социалияб)ритІухълъиялъулги эркенлъиялъулги къучІалда жинца гъарурал ишазул жавабчилъиги жибго жиндаго чІараб, цогиялда бухъинчІѳхасиятги цебетІѳзаби
7. Эстетикиял бичІІиял, хІажалъаби ва бечелъаби лъугъинари.
8. Цогидал гІадамазе кумекалѳе хІадурав, ният лъикІав, хІалхъублъи гъечІѳв, гІадамазе лъикІлъи гъабулев инсан вахъинави.
9. ГІел бащадазда ва цІикІІаразда цадахъ хІалтІизеги шулияб гъоркъоблъи гъабизеги бугѳб бажари цебетІѳзаби, тІадкІалъай бугѳб, дагІбадулаб ахІвал-хІалалдаса ворчІизе нух батиялъул бажари цебетІѳзаби.
10. ХІинкъи гъечІѳб, паракъатаб, чорхое (сахлъиялѳе) пайдаяб гІумру гъабизе мурад лъей; творческияб хІалтІуде гъира ккезаби, ай творческияб къагІидаялѳ хІалтІизе бугѳб бажари цебетІѳзаби; материалаиял ва рухІиял бечелъабазул тІалаб-агъаз гъабизе бажари.

Метапредметиял хІасилал

1. ЦІалиялъул мурадал ва масъалаби цере лъезе ва гъел тІуразариялъул къагІидаби ралагъизе бажари.

2. Цебе лъураб масъалаялде ва гъеб масъала тIубазабиялзул шартIазде балагъун, жиндирго цIалиялда рухъарал ишазе кIимат къезеги, гъезда хадуб хал кквезеги, гъезул план гъабизеги бугеб бажари лъугъинаби.
3. Информация къезе ишараялзулгин символикиял алатаздаса пайда боси.
4. Хурхен гъабиялзул, ай бухъеналзулал ва нахъгIунтIиялзулал масъалаби тIуразе, каламалзул алатал жигаралда хIалтIизари.
5. Информация балагъиялзул (баян кIолел тIахъаздаса), гъеб бакIариялзул, гъелда тIад хIалтIиялзул, гъелзул анализ гъабиялзул, гъеб гIуцIиялзул ва къеялзул, гъелзул магIна бичIчIизабиялзул батIи-батIиял къагIидаби хIалтIизари.
6. Цере лъурал мурадазда ва масъалабазда рекъон, батIи-батIиял стилалзул ва жанразул текстал бичIчIун цIализе бажари.
7. Цо чIванкъотIарал предметметал дандекквезеги, гъезул анализ ва синтез гъабизеги, гъел гIаммлъизаризеги, кинал ругониги гIаламатаздалъун тIелазде рикъизеги, цоцада релъгъинаризеги, гIиллаялзулабгин цIех-рехалзулаб бухъен чIезабизеги, гъезда тIаса пикрузагъир гъабизеги бажари, ай логикиял хIалтIаби гъаризе лъай.
8. Накъиталъе гIахъаллъи гъабулев чиясухъ гIенеккизеги, диалогалзулъ гIахъаллъизеги, батIи-батIиял пикраби рукIиналъе ва щибасул жиндирго хасаб пикру загъир гъабизе ихтияр букIиналъе мукIурлъизеги, жиндирго пикру загъир гъабизеги, гъелъие далил бачинеги разилъи.
9. ГIаммаб мурад цебе лъезеги гъеб тIубазабиялзул нухал ралагъизеги бажари; цадахъ гъабулеб хIалтIи щибасда гъоркъоб бикъизе, къотIи-къай гъабизеги, цадахъаб хIалтIуль цоцазда хадуб хал кквезеги, данд рекъон кколеб хIалалъ жиндир ва сверухъ ругезул хъвада-чIвадиялъе кIимат къезеги бажари.
10. Лъилниги рахъ кквечIого, щивас загъир гъабураб пикруги хIисабалде босун, дагIба-рагIи къотIизе бажари.
11. Предметиял ва предметазда гъоркъосел аслиял бичIчIиял лъай.
12. ЦIалулъ жинца кIолел лъикIал яги квешал хIасилазул гIилла бичIчIизеги, нагагълъун цIалулъ нахъе ккани, гъениса ворчIизеги бажари.

Предметиял хIасилал

1. Россиялда ва Дагъистаналда батIи-батIиял мацIал ва маданиятал рукIинги, гъел цоцада рухъарал рукIинги, мацIи щибаб миллаталзул аслу кколеблъиги бичIчIи.
2. МацIи миллияб маданияталзул аслуги гIадамал цоцада ричIчIиялзул ва гъезда гъоркъоб бухъен чIезабиялзул алатги кколеблъи цIалдохъабазда бичIчIи; авар мацIи Дагъистаналзул пачалихъияб мацIи кколеблъиги, гъелъ магIарулазул миллатал цоцада рухъинарулеблъиги лъай.
3. Авар мацIалзул (битIунабиялзул, лексикаялзул, грамматикаялзул, битIунхъваялзул, лъалхъул ишараби лъеялзул) нормабазул ва каламалзул этикаялзул къагIидабазул хIакъалзулъ авалиял баянал лъай.
4. Инсанасул гражданлъи ва гIаммаб культура бихъизабулеб гIаламат хIисабалда битIараб кIалзул ва хъвавул каламалдехун лъикIаб бербалагъи букIинаби.
5. ЗахIматал гурел текстал гIуцIулаго, бухъеналзулал масъалаби тIуразаризе, дандекколел мацIалзул алатал тIаса рищизеги, цогидазда кIалъалаго, цере лъурал мурадазул, масъалабазул ва мацIалзул алатазул хIисаб гъабизеги бажари.
6. ГъалатIал гъечIеб хъвай-хъвагIаялъ жиндирго культураялзул даража загъир гъабулеблъи бичIчIи; текстал хъвалаго, лъалхъул ишараби лъеялзул ва битIунхъваялзул къагIидабаздаса (правилабаздаса) пайда боси. Хъвараб жоялзул хал гъабизе бажари.

7. Фонетикаялгул ва графикаялгул, лексикаялгул, рагӀи лъугъиналгул (морфемикалгул), морфологиялгул ва синтаксисалгул; мацӀалгул аслиял бутӀабазул, гъезул гӀаламатазул ва гъел каламалгул хӀалтӀизариялгул хаслъабазул хӀакъалгул авалиял баянал лъай.

8. МацӀалгул грамматикиял категориял, гъелгул аслиял бутӀаби ратӀа рахъизе лъаалгул ва гъезул анализ гъабиялгул бажариял лъугъинари.

Курс лъазабун лъугӀун хадуб кӀолел хӀасилал

ЦӀалдохъаби ругъунлъула:

- кӀалзулги хъвавулги калам батӀабахъизе;
- хӀарпалги гъаркъалги ратӀарахъизе;
- рагъарал ва рагъукъал гъаркъал ратӀарахъизе;
- гъаркъал хӀарпаздалъун рихъизаризе, гъаркъазул анализ гъабизе;
- геминатал битӀун абизе ва гъел хӀарпаздалъун рихъизаризе;
- лабиалиял гъаркъал битӀун абизе, гъел хӀарпаздалъун рихъизаризе;
- кӀокъаб тексталгул предложениял ратӀа гъаризе;
- предложение гӀуцӀизе (бицун);
- предложениалгул ратӀаби рихъизаризе;
- схемабаздаса пайдаги босун, рагӀи слогазде биххизе;
- слогалккун рагӀи цӀияб мухъиде босизе;
- предложениалгул интонация цӀунизе;
- тексталгул тема баян гъабизе, гъелгул аслияб пикру загъир гъабизе, текст бицине;
- хасал цӀаразул бетӀералда кӀудияб хӀарп хъвазе;
- тексталгул цоцазда рухъарал магӀнаялгул рахъалъ дандекколел ратӀабазда хадуб халкквезе;
- сураталдасан яги гӀумруялгул лъугъараб асаралдасан текст гӀуцӀизе, тексталъе цӀар ургъизе, гъелъие суалал лъезе;
- форма хисарал предложениял ва текстал гъоркъ рукӀахъе къачӀазе ва гъезул анализ гъабизе;
- ратӀабаздасан предложение, предложенияздасан текст гӀуцӀизе ва гъезуланализ гъабизе;
- мугӀалимасул кумекалдалъун абулеб къагӀидаги хъвалеб куцги батӀиял ратӀаби баян гъаризе, битӀун хъван ругищали хал гъабизе кколел ратӀаби ратизе;
- предметал, предметадул гӀаламатал, гъезул ишал рихъизарулел ратӀабазе суалал лъезе, гъел ратӀабазе къваригӀарал магӀнаялгул суалал тӀаса рицизе.

Курсалгул материал

Хъвай-цӀали малъи

Хъвай-цӀали малъи гӀуцӀун буго кӀиго бутӀаялдасан:

1. ХӀадурлъиялгул заман.

2. ХӀарпал малъулеб (букварияб) заман.

Хъвазе-цӀализе малъула гъаркъилаб аналитикиябгун синтетикиаб методалдалъун. Хъвай-цӀали малъи ккола цадахъаб тадбир: цӀализе малъиялда цадахъ хъвадаризеги ругъун гъарула, гъебги щулалъизе гъабула калам цебетӀезабиялгул хӀалтӀаби тӀоритӀулаго, ай гъаркъаздасан рагӀи, ратӀабаздасан предложение, предложениял дандран хабар гӀуцӀизе ругъун гъарулаго.

Фонетика. Каламалгул гъаркъал ва гъезул характеристика. РагӀул магӀнаги гъелгул гъаркъилаб гӀуцӀиги цоцада рухъарал рукӀин бичӀчи. РагӀулъ жалго жидедаго чӀарал гъаркъал рихъизари. РагӀулъ гъаркъазул къадар ва тартиб чӀезаби, сипат-

суратаблъулалгин символиял схемабазуль гъел хъвай. Рагъарал ва рагъукъал гъаркъал ратIа гъари. Гъел схемабазуль рихъизари. Абиялъул бищунго гъитIинаб бутIа хIисабалда слог. РагIаби слогазде риххи, рагъарал, къарал ва рахарал слогал. Ударение. РагIуль ударение тIаде кколеб бакI бихъизаби, ударение бугелги ударение гъечIелги слогал ратIа рахъи, РагIабазул слогабазулабгин гъаркъилаб анализ гъабизе (рагIуль гъаркъазул къадар чIезабизе, рагIул бетIералда, бакъуль, ахиралда букIаниги, гъеб гъаракъ бугеб бакI лъазе, ударение бугеб слог бихъизабизе) лъай.

Графика. Гъаркъал ва хIарпал ратIа рахъи: хIарп гъаркъил ишара ккола. Гъаркъал хIарпаздалъун рихъизаризе бажари. Е, ё, ю, я рагъарал хIарпал. Ъ гъаракъ ва хIарп. Ь хIарп. Гъез тIубалеб хъулухъ. Авар алфавиталъулгун (хIарпазул тартибалъулгун) лъай-хъвай гъаби.

Цали. Слогалккун цIалиялъул бажари лъугъинаби. Лъимералъул хасаб темпалда дандекколеб хехлъиялда слогалккун ва рагIабиккун цокIалаяб цIали. РагIаби, рагIабазул дандраьл, предложениял ва къокъал текстал бичIчIун цIали. Лъалхъул ишарабазда рекъон лъалхъи гъабун ва интонация цIунун, цIали. ЗахIматал гурел гъитIинал текстал ва кучIдул бичIчIун ва пасихIго цIалиялъул бажари цебетIезаби. Живго жиндаго чIун яги мугIалимасул кумекалдалъун цIалараб текст, такрар гъабун (ай цIидасан), бицин. РагIаби, къокъал предложениял, захIматал гурел гIитIинал текстал гIедегIичIого битIун цIализе ругъун гъари. МугIалимас абун яги тIаде балагъун, хъвараб жо хал гъаби мурадалда хал кквезе, битIунхъваялъул къагIидабиги цIунун, цIализе ругъун гъари.

Хъвадари. Хъвадарулаго битIун гIодор чIезе, тетрадь партаялда лъезе, ручка, къалам битIун кквезе лъимал ругъун гъари. КIудиял ва гъитIинал хIарпал битIун хъвазе ва гъел рагIабазуль цолъизаризе бажари. Гигиеналъул нормабиги цIунун, хIарпал, слогал, рагIаби, предложениялхъвазе ругъун гъари. БацIцIадаб ва бичIчIулеб (ай бигъаго цIализе кIолеб) хатIаль хъвадаризе лъай. Цин мугIалимас тетрадазда къурал, цинги азбукайла ругел рагIаби ва предложениял, тIаде балагъун, хъвазе лъай. МугIалимас абурал рагIухъе хъвалел рагIаби ва гъедиал рагIабаздаса данде гъарурал предложениял хъвазе бажари. Текст, тIаде балагъун битIун хъваялъул тартиб ва къагIидаби лъай. ХIарпаздалъун рихъизаруларел графикал гIаламатаз (ай рагIабазда гъоркъоб хутIараб чIобогояб бакIаль, рагIаби цо мухъидаса цоги мухъиде рикъун росиялъул ишараялъ) тIубалеб хъулухъ бичIчи.

РагIи ва предложение. РагIи анализ гъабиялъул материал ва цIех-рех гъабиялъул предмет (ай объект) кколеблъи бичIчи. РагIул лексикияб магIнаялда хадуб халкквей. РагIи гъаркъаздасан гIуцIун букIунеблъи лъай. Цоцазулгун гъоркъоблъи гъабиялъуль рагIул бугеб кIвар лъай. Предметал, предметадул гIаламатал ва предметадул ишал рихъизарулел рагIаби каламалъуль битIун хIалтIизаризе бажари. РагIаби ва предложениял ратIарахъизе бажари. Предложениялъуль рагIаби ратIа гъаризе, гъезул тартиб хисизе бажари. Предложениялъуль интонация цIунизе лъай.

БИТIУНХЪВАЙ

ТIоцебесеб классалда гъал хадусел битIунхъваялъул къагIидабазулгун лъай-хъвай гъабула:

- рагIаби ратIатIун хъвай;
- геминатал ва лабиалиял гъаркъал хIарпаздалъун рихъизари;
- хасал цIаразул бетIералда ва предложениялъул авалалда кIудияб хIарп хъай;
- рагIаби слогалккун цо мухъидаса цоги мухъиде роси;
- предложениялъул ахиралда лъалхъул ишараби.

Калам цебетIезаби. Тексталул хIакъалъуль авалияб бичIчи. Тексталуль предложениял ратIа гъари. Тексталуль предложениял цолъизари. ГIенеккун рагIараб ва

жинцаго цІалараб текст бичІІи. Берзулгин сипатиял мисалазул (моделазул) кумекалдалгун каламалгул хІакъалгул авалияб бичІІи лгугин. Схемазул кумекалдалгун калам магІна бугел бутІабазде биххи. Предложенияздасан бухъараб текст гІуцІи. Жиндир гІумруялгул ккарал лгугъа-бахъиназул, хІаязул хІакъалгул, сюжетиаб сураталдасан гьитІинабго хабар херхине бажари. БицанкІабазе жавабал кьеze, кучІдул рекІехъе лгазаризе; кицаби, абиял каламалгул хІалтІизаризе, рекІехъе лгазарурал кучІдул пасихІго рикІкІине бажари.

Авар мацІалгул курс

І класс

РагІи. Предложение. Текст. Калам. Гадамазе калам сундуе къваригІун бугеб. Каламалгул бутІа хІисабалда рагІи. МагІнаялгул рахъалъ данде кколелрагІаби цоцазда рухъин. Каламалгул бутІа хІисабалда предложение, текст ва гІумруялда жаниб гьезул бугеб кІвар.

РагІабазул бетІералда кІудияб хІарп.Гъаркъл ва хІарпал. Гъаркъл ва хІарпал. Рагъарал ва рагъукъл гъаркъл. Рагъарал варагъукъл гъаркъл рихъизарулел хІарпал. Авар мацІалъе хасиятал рагъукъл гъаркъл: [гъ], [гъ], [гІ], [къ], [къ], [кІ], [лъ], [тІ], [хъ], [хъ], [хІ], [цІ], [чІ]. Геминатал ва гьел рихъизарулел хІарпал: кк, кІкІ, лълъ, сс, хх, цц, цІцІ, чч, чІчІ. Лабиалиял гъаркъл ва гьел рихъизарулел хІарпал: гв, кв, ккв, кІв, кІкІв, къв, къв, св, хв, хъв, хъв, цв, шв, гъв, гъв, гв, чв, чІв, цв, цІв.

РагІи ва слог. Слогалккун рагІаби цІияб мухъиде роси.

Каламалгул бутІаби. Щив? щий? щиб? щал? абурал суалазе жаваблгун рачІунел рагІаби предметал рихъизарулел рагІаби ккей. Кинав? кинай? кинаб? кинал? абурал суалазе жаваблгун рачІунел рагІаби предметаул гІаламатал рихъизарулел рагІаби ккей. Щиб гъабураб? Щиб лгугъараб? Щиб гъабулеб бугеб? Щиб лгугъунеб бугеб? абурал суалазе жаваблгун рачІунел рагІаби предметалгул иш бихъизабулел рагІаби ккей

Учебно-тематикияб план (Хъваялгул дарсал)

№	Главаялгул цІар	СагІтал
1	Букварияб заман. <i>ХІадурлгъиялгул заман</i> <i>ХІарпал малгулеб заман</i>	26 3 23
2	Каламалгул бутІабазул хІакъалгул баян.	7
	Кинабниги	33

**Авар мацIалъул
календарно-тематикияб план
1 класс**

(анкьида жаниб 1 сагIат, кинабниги – 33 сагIат)

№	Дарсил тема	Са гIат	Къо-моцI
	<u>Букварияб заман</u>	26	
	ХIадурлъиялъул заман (3 с)		
1	<i>Берцинхъваялъул тIоцебесеб тетрадь хIалтIулаб мухъ. ТIехъ гь.3-5 Б/хъ гь.1</i>	1	8.09
2	<i>Хоноккараб гургинлъи бащадаб элемент хъвай. ТIехъ гь.6 Б/хъ гь.2</i>		
3	<i>Халатал ва къокъал гьетIарал хIуччал. ТIехъ гь.7-9 Б/хъ гь.3</i>	1	15.09
4	<i>Халатал ва къокъал гьетIарал хIуччал. ТIехъ гь.10-11 Б/хъ гь.4</i>		
5	<i>Гъоркъан ва тIасан кIичIарал гьетIарал хIуччал. ТIехъ гь.12-13 Б/хъ гь.5</i>	1	22.09
6	<i>Гъоркъан ва тIасан кIичIарал гьетIарал хIуччал. ТIехъ гь.14-15 Б/хъ гь.6</i>		
	ХIарпал малъулеб заман (23 с)		
7	<i>ГъитIинаб ва кIудияб а, А хIарпал хъвай. ТIехъ гь.16-17 Б/хъ гь.7-8</i>		
8	<i>ГъитIинаб ва кIудияб о,О хIарпал хъвай. ТIехъ гь.18-19 Б/хъ гь.8-9</i>	1	29.09
9	<i>ГъитIинаб ва кIудияб и, И хIарпал хъвай. ТIехъ гь.20-21 Б/хъ гь.10-11</i>		
10	<i>ГъитIинаб ва кIудияб у, У хIарпал хъвай. ТIехъ гь.22-24 Б/хъ гь.9-10</i>	1	6.10
11	<i>ГъитIинаб ва кIудияб е, Е хIарпал хъвай. ТIехъ гь. 25-26 Б/хъ гь.11</i>		
12	<i>ГъитIинаб ва кIудияб н, Н хIарпал хъвай. ТIехъ гь.27-28 Б/хъ гь.12-14</i>	1	13.10
13	<i>ГъитIинаб ва кIудияб м, М хIарпал хъвай. ТIехъ гь.29-31 Б/хъ гь.15-16</i>		
14	<i>ГъитIинаб ва кIудияб л, Л хIарпал хъвай. ТIехъ гь.32-33 Б/хъ гь.17</i>	1	20.10
15	<i>ГъитIинаб ва кIудияб б, Б хIарпал хъвай. ТIехъ гь.34-35 Б/хъ гь.18</i>		
16	<i>ГъитIинаб ва кIудияб г, Г хIарпал хъвай. ТIехъ гь.36-37 Б/хъ гь.19-20</i>	1	27.10
17	<i>ГъитIинаб ва кIудияб р, Р хIарпал хъвай. ТIехъ гь.38-39 Б/хъ гь.21-22</i>		
18	<i>ГъитIинаб ва кIудияб с, С хIарпал хъвай. ТIехъ гь.40-42 Б/хъ гь.23-25</i>	1	10.11
19	<i>ГъитIинаб ва кIудияб т, Т хIарпал хъвай. ТIехъ гь.43-45 Б/хъ гь.26-27</i>		

20	<i>ГьитІунаб ва кІудияб х, Х хІарнал хъвай. ТІехъ гь.46-47 Б /хъ гь.28-29</i>	1	17.11
21	<i>ГьитІунаб ва кІудияб з, З хІарнал хъвай. ТІехъ гь.48-49 Б /хъ гь.30</i>		
22	<i>ГьитІунаб ва кІудияб э, Э хІарнал хъвай. ТІехъ гь.50-51 Б /хъ гь.31</i>	1	24.11
23	<i>ГьитІунаб ва кІудияб й, Й хІарнал хъвай. ТІехъ гь.52-53 Б /хъ гь.32</i>		
24	<i>ГьитІунаб ва кІудияб ж, Ж хІарнал хъвай. ТІехъ гь.54-56 Б /хъ гь.1-2</i>	1	29.11
25	<i>ГьитІунаб ва кІудияб к, К хІарнал хъвай. ТІехъ гь.57-59 Б /хъ гь.3</i>		
26	<i>ГьитІунаб ва кІудияб ш, Ш хІарнал хъвай. ТІехъ гь.60-61 Б /хъ гь.4</i>	1	1.12
27	<i>ГьитІунаб ва кІудияб щ, Щ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.62-63 Б /хъ гь.5</i>		
28	<i>ГьитІунаб ва кІудияб ц, Ц хІарнал хъвай. ТІехъ гь.64-66 Б /хъ гь.10</i>	1	13.12
29	<i>ГьитІунаб ва кІудияб гІ, ГІ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.67-69 Б /хъ гь.6</i>		
30	<i>ГьитІунаб ва кІудияб тІ, ТІ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.70-73 Б /хъ гь.7</i>	1	20.12
31	<i>ГьитІунаб ва кІудияб в, В хІарнал хъвай. ТІехъ гь.74-75 Б /хъ гь.8</i>		
32	<i>ГьитІунаб ва кІудияб д, Д хІарнал хъвай. ТІехъ гь.76-77 Б /хъ гь.12</i>	1	27.12
33	<i>ГьитІунаб ва кІудияб кІ, КІ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.78-80 Б /хъ гь.9</i>		
34	<i>ГьитІунаб ва кІудияб хІ, ХІ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.81-83 Б /хъ гь.13</i>	1	17.01
35	<i>ГьитІунаб ва кІудияб гь, Гь хІарнал хъвай. ТІехъ гь.84-86 Б /хъ гь.16</i>		
36	<i>ГьитІунаб ва кІудияб лъ, Лъ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.87-89 Б /хъ гь.17</i>	1	24.01
37	<i>ГьитІунаб ва кІудияб ч, Ч хІарнал хъвай. ТІехъ гь.90-91 Б /хъ гь.18</i>		
38	<i>ГьитІунаб ва кІудияб я, Я хІарнал хъвай. ТІехъ гь.92-94 Б /хъ гь.19</i>	1	31.01
39	<i>ГьитІунаб ва кІудияб цІ, ЦІ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.95-98 Б /хъ гь.20</i>		
40	<i>ГьитІунаб ва кІудияб п, П хІарнал хъвай. ТІехъ гь.99-101 Б /хъ гь.21</i>	1	7.02
41	<i>ГьитІунаб ва кІудияб чІ, ЧІ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.102-105 Б /хъ гь.22</i>		
42	<i>ГьитІунаб ва кІудияб хъ, Хъ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.106-108 Б /хъ гь.25</i>	1	14.02
43	<i>ГьитІунаб ва кІудияб къ, Къ хІарнал хъвай. ТІехъ гь.109-112 Б /хъ гь.27</i>		

44	<i>ГъитІунаб ва кІудияб хъ, Хъ хІарнал хъвай. ТІехъ гъ.113-115 Б/хъ гъ.28</i>	1	28.02
45	<i>ГъитІунаб ва кІудияб къ,Къ хІарнал хъвай. ТІехъ гъ.116-117 Б/хъ гъ.29</i>		
46	<i>ГъитІунаб ва кІудияб гъ,Гъ хІарнал хъвай. ТІехъ гъ.118-121 Б/хъ гъ.30</i>	1	7.03
47	<i>ГъитІунаб ва кІудияб ф,Ф хІарнал хъвай. ТІехъ гъ.122-123</i>		
48	<i>ГъитІунаб ь, ы,ъ хІарнал хъвай. ТІехъ гъ.124-125 Б/хъ гъ.26</i>	1	14.03
49	<i>ГъитІунаб ва кІудияб ю, Ю,е, Е хІарнал хъвай. ТІехъ гъ.126-127 Б/хъ гъ.31</i>		
50	<i>Гъаркъал ва хІарнал. КІв, щв, кв лабиалиял гъаркъал битІун хъвай. ТІехъ гъ.11,14-15 Б/хъ гъ.132</i>	1	21.03
51	<i>Гв, гъв, св, чв, чІв хІарналгун рагІаби хъвай. ТІехъ гъ.133-135 Б/хъ гъ.23-24</i>	1	4.04
	<u>Каламалъул бутІабазул хІакъалъулъ баян</u>	7	
52	<i>Авар алфавит. ТІехъ гъ.5-9</i>	1	11.04
53	<i>РагІи. Предложение. Текст. ТІехъ гъ. 10-14</i>		
54	<i>РагІи. Предложение. Текст. ТІехъ гъ.14-16</i>	1	18.04
55	<i>РагІи. Предложение. Текст. ТІехъ гъ.17-20</i>		
56	<i>РагІи. Предложение. Текст. ТІехъ гъ.20-23</i>	1	25.04
57	<i>Диктант ХІ№26 ТІехъ гъ.24</i>		
58	<i>Гъаркъал ва хІарнал . ТІехъ гъ.25-29</i>	1	2.05
59	<i>Гъаркъал ва хІарнал. ТІехъ гъ.29-33</i>		
60	<i>Гъаркъал ва хІарнал . ТІехъ гъ.34- 37</i>		
61	<i>Гъаркъал ва хІарнал . ТІехъ гъ.38-41</i>	1	16.05
62	<i>Диктант ХІ № 53 ТІехъ гъ.41</i>		
63	<i>Щив?Щий?Щиб? Щал? абурал суалазе жаваблъун рачІунел рагІаби. ТІехъ гъ.42-45</i>	1	23.05
64	<i>Кинав?Кинай?Кинаб?Кинал? абурал рагІабазе жаваблъун рачІунел рагІаби. ТІехъ гъ.46-48</i>		
65	<i>Диктант</i>	1	24.05
66	<i>Щиб гъабураб ? Щиб лъугъараб? абурал рагІабазе жаваблъун рачІунел рагІаби. ТІехъ гъ.49-51</i>		

Авар каламалъул календарно-тематикияб план 1 класс

(анкъида жаниб 1 саглат, кинабниги – 33 саглат)

№	Дарсил тема	Саглат	Къо-мех
	<u>Букварияб заман</u>	27	
	ХIадурлъиялъул заман (4 с)		
1.	Букваралъулгун лъай – хъвай гъаби. Калам КIалзул ва хъвавул калам. ТIехъ гъ.4-5	1	6.09
2.	Предложение. Предложение ва рагIи. ТIехъ гъ.6-9	1	13.09
3.	РагIи ва слог. Каламалъул гъаркъал. ТIехъ гъ.10-13	1	20.09
4.	Рагъарал ва рагъукъал гъаркъал. Слогалъул гъаркъал цоцалъ журай. ТIехъ гъ.14-15	1	27.09
	ХIарпал малъулеб заман (23 с)		
5.	А,О,И,У,Е гъаркъал ва хIарпал ТIехъ гъ.16-26	1	4.10
6.	Н,М гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ.27-31	1	11.10
7.	Л,Б,Г гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ.32-37	1	18.10
8.	Р,С,Т,Х гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ.38-47	1	25.10
9.	З,Э,Й,Ж гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ.48-56	1	8.11
10.	К,Ш,Щ,Ц гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ.57-66	1	15.11
11.	ГI гъаракъ ва хIарп. ТIехъ гъ.67-69	1	22.11
12.	ТI,В гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ.70-75	1	29.11
13.	Д,КI гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ.76-80	1	6.12
14.	ХI гъаракъ ва хIарп. ТIехъ гъ.81-83	1	13.12
15.	Гъ гъаракъ ва хIарп. ТIехъ гъ.84-86	1	20.12
16.	Лъ,Ч гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ. 87-91	1	27.12
17.	Я,ЦI гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ.92-98	1	17.01
18.	П,ЧI гъаракъал ва хIарпал. ТIехъ гъ.99-105	1	24.01

19.	Хъ гъаракъ ва хІарп. <i>ТІехъ гъ.106-108</i>	1	31.01
20.	Къ гъаракъ ва хІарп. <i>ТІехъ гъ.109-112</i>	1	7.02
21.	Хъ гъаракъ ва хІарп. <i>ТІехъ гъ.113-115</i>	1	14.02
22.	Къ гъаракъ ва хІарп. <i>ТІехъ гъ.116-117</i>	1	28.02
23.	Гъ гъаракъ ва хІарп. <i>ТІехъ гъ.118-121</i>	1	7.03
24.	Ф, ь, ъ, ,ы гъаракъал ва хІарпал. <i>ТІехъ гъ.122-125</i>	1	14.03
25.	Ю, Ё гъаракъал ва хІарпал. <i>ТІехъ гъ.126-127</i>	1	21.03
26.	Гъаркъал кВ,кІв,щв, гв, гъв, св, чв, чІв. <i>ТІехъ гъ.128-134</i>	1	4.04
27.	Вацал гІадин рукІа. Къурущ. Их. Лъималазул анищал. <i>ТІехъ гъ.135-141</i>	1	11.04
	Букварь лъугІун хадуб (6с)		
28.	Маргъаби. БицанкІаби ва кицаби. <i>ТІехъ гъ.4-17</i>	1	18.04
29.	ТІабигІат берцинаб их. <i>ТІехъ гъ.18-23</i>	1	25.04
30.	ЛъикІав гъудул. Гъудулзабазул адаб цІуни. ГІаликІи. <i>ТІехъ гъ.24-29</i>	1	2.05
31.	Гъелъ конфеталги къечІо. Гъудул- гъалмагъзабазде. Гъудуллъ. <i>ТІехъ гъ.29-32</i>	1	16.05
32.	Кету. КатитІинчІ. ХІелеко. Гъойги оцги. <i>ТІехъ гъ.33-38</i>	1	23.05
33.	Цидул баркала. ЦІуниЦІра. Гъудгъуд. СихІираб гІанкІ. <i>ТІехъ гъ.39-45</i>	1	24.05